

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Finanční matematika I.
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_M1.3.11
Autor vzdělávacího materiálu:	PaedDr. Hana Kůstová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	1. pololetí školního roku 2013/2014
Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor:	Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět:	Matematika
Tematická oblast:	Finanční matematika
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník, vyšší stupeň gymnázia

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

Prezentace slouží k výkladu a procvičení základních pojmů finanční matematiky – úrok, úroková míra. Jsou zde uvedeny různé typy praktických úloh např. na termínované vklady a depozitní certifikáty.

Citace použitých zdrojů:

Vlastní zdroje.
Učebnice: Doc. RNDr. Oldřich Odvárko, DrSc.
Úlohy z finanční matematiky pro střední školy,
Praha: Nakladatelství
Prometheus, spol. s r.o., roku 2005. 1. vydání.
ISBN 80-7196-303-8

Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu
Sportovní gymnázium - škola 21. století

Finanční matematika I.

Úrok, úroková míra

Úrok je částka, kterou získá věřitel od dlužníka jako odměnu za půjčení peněz.

Roční **úroková míra** (úroková sazba) je podíl úroku získaného za rok a zapůjčeného kapitálu, vyjadřuje se v procentech nebo ve tvaru desetinného čísla.

Roční úroková míra se označuje také jako úroková míra **p.a.**

(p.a. je zkratka pro latinské *per annum*, což znamená *za jeden rok*).

Daň z úroku je procentuální část úroku, jejíž výši určuje pro jednotlivé vkladové produkty stát a která se také státu odvádí.

Doba splatnosti vkladu či úvěru je doba, po jejímž ukončení je věřitel oprávněn získat od dlužníka zpět zapůjčený kapitál spolu s úrokem.

V příkladech budeme používat:

Zaokrouhlování úroků:

Úroky z vkladů a úvěrů uváděné na účtech jsou zaokrouhlovány na haléře.

Úroky z vkladů vyplácené bankou jsou zaokrouhlovány na koruny nahoru.

Úroky z úvěrů splácené bance jsou zaokrouhlovány na koruny podle pravidel matematiky.

Příklad 1.

Pan Veselý si vzal od banky na dobu jednoho roku úvěr ve výši 900 000 Kč s roční úrokovou mírou 7,8%. Banka zúročí úvěr jednou, v den jeho splatnosti.

- a) Vypočítejte, kolik korun činí úrok.**

- b) Vypočítejte, kolik korun musí pan Veselý bance celkem zaplatit.**

Řešení:

a)

Úrok je 7,8 % z půjčené částky, tj. z částky 900 000 Kč:

$$0,078 \cdot 900\,000 \text{ Kč} = 70\,200 \text{ Kč}$$

Úrok je 70 200 Kč.

b)

Celková částka, kterou musí pan Veselý bance splatit, je součtem
půjčené částky a úroku:

$$900\,000 + 70\,200 = 970\,200 \text{ Kč}$$

Pan Veselý zaplatí 970 200 Kč.

Příklad 2:

Pan Veselý si půjčil v bance na jeden rok částku 2 800 000 Kč s úrokovou mírou 14,3 %. Banka zúročí úvěr jednou, v den jeho splatnosti.

Vypočítejte úrok:

Řešení:

Úrok je 14,3 % z částky 2 800 000 Kč:

$$0,143 \cdot 2\,800\,000 = 400\,400 \text{ Kč.}$$

Úrok činí 400 400 Kč.

Příklad 3:

Pan Veselý uložil do banky na jeden rok 16 000 Kč s roční úrokovou mírou 4,2%. Banka zúročila vklad v den jeho splatnosti a odečetla od vypočítaného úroku daň ve výši 15 %.

Pozn.:

Odvod daně z úroku státu zařídila za pana Veselého banka.

Vypočítejte:

- a) úrok před zdaněním**
- b) úrok po zdanění**
- c) kolik korun pan Veselý od banky obdrží**

Pozn.: Banka vyplácí částky zaokrouhlené na koruny.

Řešení:

a)

Úrok před zdaněním je 4,2 % z 16 000 Kč:

$$0,042 \cdot 16\,000 \text{ Kč} = 672 \text{ Kč}$$

Úrok před zdaněním činí 672 Kč.

b)

Daň z úroku je 15 %, úrok po zdanění je tedy 85 % z částky 672 Kč:

$$0,85 \cdot 672 \text{ Kč} = 571,20 \text{ Kč}$$

Úrok po zdanění je 571,20 Kč.

c)

Celková částka je součtem vkladu a úroku po zdanění:

$$16\ 000\ \text{Kč} + 571,20\ \text{Kč} = 16\ 571,20\ \text{Kč}$$

Pan Veselý od banky obdrží 16 571 Kč.

Depozitní certifikát (vkladový certifikát, depozitní list, vkladový list):

Depozitní certifikát (vkladový certifikát, depozitní list, vkladový list)

je cenný papír, který vydává banka (dlužník) klientovi (věřiteli) jako potvrzení o přijetí vkladu.

Doba splatnosti depozitních certifikátů je doba, za kterou je vložena částka spolu s úrokem klientovi vyplacena.

Termínovaný vklad

Termínovaný vklad (termínovaný účet) je typ vkladu, jehož doba splatnosti může být několik dnů až několik let.

Založení termínovaného vkladu pro vkladatele obvykle znamená, že vložený kapitál nemůže bez sankcí po sjednanou dobu z banky vybírat.

Daň z úroku je pro termínované vklady 15 %.

Příklad 4.

Pan Veselý si koupil depozitní certifikát za 20 000 Kč s dobou splatnosti 1 rok a s úrokovou mírou 4,9 %.

Banka po roce vyplatila panu Veselému vloženou částku zvýšenou o úrok po zdanění.

Daň z úroku činila 25 %.

Kolik korun pan Veselý obdržel?

Řešení:

Vložená částka 20 000 Kč

Úrok před zdaněním 4,9 % z 20 000 Kč:

$$0,049 \cdot 20\,000 = 980 \text{ Kč}$$

úrok před zdaněním je 980 Kč

Daň z úroku je 25 % (tzn., že úrok po zdanění je 75 % úroku před zdaněním):

$$0,75 \cdot 980 = 735 \text{ Kč}$$

úrok po zdanění je 735 Kč

Pan Veselý obdržel od banky 20 735 Kč.